

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/60/2013
Identifikačné číslo spisu:	7010234656
Dátum vydania rozhodnutia:	11.11.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7010234656.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci navrhovateľa: JUDr. F. W., bytom W. XX, O., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Sd/82/2010-111 zo dňa 25. júna 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Sd/82/2010-111 zo dňa 25. júna 2013, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozsudku potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 11. novembra 2010, ktorým bola navrhovateľovi podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietnutá žiadosť o invalidný dôchodok. Zároveň nebola navrhovateľovi priznaná náhrada trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že skutkové okolnosti, týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi, ktorí vo svojich posudkoch vyhodnotili zdravotné postihnutie navrhovateľa na základe objektívnych zistení odborných lekárskech vyšetrení, ktorým sa navrhovateľ podrobil. Jeho zdravotné poškodenie neznižuje jeho pracovnú schopnosť natoľko, aby bol invalidný. V konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli známe príslušným posudkovým lekárom pri vypracovaní posudkov, a ktoré by mohli ich jednoznačné závery spochybniť.

K namietaným procesným pochybeniam krajský súd uviedol, že druhostupňový posudkový lekár sa so všetkým vysporiadal v doplniacich posudkoch, jeho závery korešpondujú s obsahom posudkového spisu a súd ich považuje za logické. Boli tak odporkyňou odstránené, resp. nejde o také pochybenia, ktoré by mohli mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

Proti rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie z dôvodu, že podľa jeho názoru krajský súd nesprávne právne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie príslušného právneho predpisu vo veci posúdenia zdravotného stavu posudkovým lekárom, vrátane doplňujúcich posudkov. Nezaoberal sa otázkou nesprávneho zaradenia i nesprávneho postupu zisteného rozhodujúceho zdravotného postihnutia a neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Nevyžiadal stanovisko príslušných odborných lekárov, že posudkový lekár jeho zdravotnú dokumentáciu nevidel, a preto nemal spôsobilé podklady na vypracovanie posudku, ako to ukladá právny predpis. Súd ďalej nezohľadnil skutočnosť, že posudkový lekár ma iba kusé neúplné podklady od všeobecného lekára, ktorý podľa zistenia dvoch nezávislých kompetentných orgánov zdravotnú dokumentáciu viedol v rozpore s právnym predpisom. Žiadal preto rozhodnutie súdu zrušiť.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedla, že dôvody uvedené v odvolaní nepovažuje za opodstatnené. Dokazovanie vo veciach sociálneho poistenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia na účely súdneho i správneho konania. Navrhovateľ neuvedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, sú vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Navrhovateľ nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúc om určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhovala preto rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 11. novembra 2014 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 70 ods. 1 zákona poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 zákona je poistenec invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods.1).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej, duševnej a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (ods. 3).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zdravotnej dokumentácie a komplexných vyšetrení a ich záverov (ods. 4).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona), je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona).

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu súd zistil, že zdravotný stav navrhovateľa bol prvýkrát posudzovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálna poisťovňa, pobočka Košice dňa 25. októbra 2010, na základe žiadosti o invalidný dôchodok zo dňa 15. októbra 2010. Ako rozhodujúce zdravotné postihnutie boli určené Choroby duševné poruchy správania spôsobené užívaním psychoaktívnych látok (alkoholu), Kapit. V., položka 7/a, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou 35 %. Podľa výroku posudku navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Jeho žiadosť o invalidný dôchodok bola preto zamietnutá.

Opätovne bol jeho zdravotný stav posudzovaný dňa 31. januára 2011, na základe konania o opravnom prostriedku zo dňa 26. decembra 2010 proti rozhodnutiu Ústredia Sociálnej poisťovne, posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálna poisťovňa, pobočka Košice, s rovnakým záverom ako pri predchádzajúcom posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľa.

Zdravotný stav navrhovateľa bol posudzovaný aj 24. februára 2011, a to na základe konania o opravnom prostriedku zo dňa 3. januára 2011 proti rozhodnutiu Ústredia Sociálnej poisťovne, posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálna poisťovňa, ústredie, pričom navrhovateľ uviedol, že nestíhol priniesť všetky odborné lekárske nálezy, ktoré dokumentujú jeho zdravotný stav a v priebehu dvoch týždňov doručí všetky relevantné odborné nálezy. Po doručení nálezov mal byť opätovne predvolaný na zasadnutie. Invalidita teda nevznikla.

Zdravotný stav navrhovateľa bol znova posudzovaný 31. marca 2011, kedy nebolo k dispozícii neurologické vyšetrenie, ktoré by z hľadiska dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu dokumentovalo stupeň postihnutia menovaného, a navrhovateľ uviedol, že z objektívnych dôvodov v blízkej budúcnosti ho nie je schopný zabezpečiť, pretože ošetrojúci lekár nemá t.č. zmluvu so zdravotnou poisťovňou navrhovateľa a ten mu bez hotovostnej platby nový lekárske nálezy nemôže vystaviť. Navrhli preto prerušiť konanie. Invalidita teda u navrhovateľa nevznikla.

Zdravotný stav navrhovateľa bol následne posudzovaný dňa 10. mája 2011, s rovnakým výsledkom ako pri predchádzajúcom posudzovaní.

Opätovne bol zdravotný stav navrhovateľa posudzovaný 18. augusta 2011. Ako rozhodujúce zdravotné postihnutie boli určené Choroby duševné a poruchy správania spôsobené užívaním psychoaktívnych látok (alkoholu), Kapit. V., položka 7 písm. a, s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou 35 %. V posudku bolo okrem iného uvedené, že z hľadiska dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, zdravotný stav navrhovateľa v minulosti ani t.č. nezdôvodňuje invaliditu, nakoľko orgánové ani psychické postihnutie z titulu nadmerného užívania alkoholu podľa doložených odborných lekárske nálezy nezdôvodňovalo vyššiu ako stanovenú 35 % mieru poklesu vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhovateľ žiadal, aby bol jeho zdravotný stav zhodnotený aj na základe novodoloženého neurologického vyšetrenia, ktoré ale nebolo zrealizované. Jeho zdravotný stav bol preto zhodnotený na základe dostupnej zdravotnej dokumentácie predloženej ošetrojúcim lekárom, ako aj posudzovaním v priebehu konania. Podľa výroku posudku navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Zdravotný stav navrhovateľa bol znova posudzovaný dňa 7. novembra 2011, na základe dožiadania krajského súdu o doplnenie posudku vo veci opravného prostriedku z dôvodu neuznania invalidity zhodnotením aktuálnych lekárske nálezy, ako aj zápisnice o pojednávaní, s vyhodnotením aktuálneho zdravotného stavu, a to aj s vyjadreniami k jednotlivým námietkam, týkajúcich sa predchádzajúceho posudzovania jeho zdravotného stavu, posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálna poisťovňa, ústredie, pričom dospel k záveru, že zdravotný stav navrhovateľa naďalej nespĺňa posudkové kritéria invalidity. K námietkam navrhovateľa uviedol, že po podaní opravného prostriedku, ak posudkový lekár

pobočky nezistí dôvody na zmenu posudku, odstúpi spisovú dokumentáciu posudkovému lekárovi ústredia, pričom navrhovateľ bol posudzovaný na základe konania o opravnom prostriedku posudkovým lekárom ústredia a bol oboznámený s výsledkom posúdenia dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu, s lekárskymi nálezmi, ktoré boli podkladom na posúdenie jeho zdravotného stavu.

Zdravotný stav navrhovateľa bol posudzovaný aj 17. januára 2012, posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálna poisťovňa, ústredie, a to na základe dožiadania krajského súdu o doplnenie posudku so zameraním sa na zadovážovanie podkladov pre jeho posúdenie, spoluprácu so všeobecným lekárom, odbornými lekármi, prípadne revíznymi lekármi zdravotnej poisťovne, na absenciu ktorej navrhovateľ poukazoval v konaní, ako aj na podrobnejšie stanovisko ku všetkým jeho námietkam vzneseným na pojednávaní na krajskom súde, ktoré sa týkajú postupu posudkového lekára pri posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľa. Uviedli, že námietkami navrhovateľa sa zaoberal posudkový lekár ústredia dňa 7. novembra 2011. Z posudkového hľadiska dôležité 2 psychiatrické nálezy z 8. septembra 2011 a 12. septembra 2011 boli zhodnotené a bolo konštatované, že nedokumentujú zhoršenie zdravotného stavu. Všetky podnety navrhovateľa sú uvádzané v korešpondencii medzi ním a pobočkou Košice. V lekárskej správe z 31. marca 2011 bolo uvedené, že lekárska správa nebola vypracovaná z dôvodu, že navrhovateľ sa zaviazal doniesť novšie lekárske nálezy, ktoré by dokumentovali jeho aktuálny zdravotný stav. Dňa 10. marca 2011 sa zasadnutia nezúčastnil. Dňa 31. marca 2011 a 10. mája 2011 navrhovateľ uviedol, že nie je schopný absolvovať požadované neurologické vyšetrenie, a preto z titulu dodržania lehoty v súlade s § 219 zákona o sociálnom poistení bola spisová dokumentácia zaslaná krajskému súdu. Dňa 18. augusta 2011 bola vypracovaná lekárska správa ústredia so stanovením 35 % miery poklesu vykonávať zárobkovú činnosť. Počas prejednávania opravného prostriedku bolo navrhovateľovi vysvetlené, aké sú kritéria invalidity. Nové skutočnosti ani nálezy neboli sú k dispozícii, preto u navrhovateľa nebol dôvod zmeniť pôvodnú 35 % mieru poklesu vykonávať zárobkovú činnosť.

Krajský súd následne vydal napadnutý rozsudok, ktorým rozhodnutie odporkyne zo dňa 11. novembra 2010 potvrdil.

Odvolačný súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi rozsudku krajského súdu, ktorý po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne postupom podľa § 250q ods. 2 OSP rozhodnutie odporkyne potvrdil, a v podrobnostiach odkazuje na jeho odôvodnenie.

Podľa názoru odvolacieho súdu, je z postupu krajského súdu zrejmé, že dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskejších nálezoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľ udávala, najmä tých, ktoré sú z objektívneho hľadiska spôsobilé znížiť pracovný potenciál. Krajský súd preto nepochybil, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľa nevyhovel.

Navrhovateľ nepredložil v odvolacom konaní žiaden dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol ustálený. Neuvedol nič nové, čím by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, preto súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Posudky posudkových lekárov predložené v konaní sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Ak by sa však v budúcnosti zdravotný stav navrhovateľa zhoršil, nič mu nebráni opätovne podať žiadosť o prehodnotenie jeho zdravotného stavu.

Navrhovateľov zdravotný stav bol posudzovaný hneď niekoľkokrát, na základe žiadosti o invalidný dôchodok, na základe podania opravného prostriedku, na základe dožiadania krajského súdu. Odvolačný súd nemá pochybnosti o správnosti záverov obsiahnutých v jednotlivých posudkoch, nakoľko tieto posudky sú zrozumiteľné, logické a bez rozporov. Posudkoví lekári zhodnotili všetky lekárske správy a nálezy, ktoré mali k dispozícii. Z jednotlivých posudkov vyplýva, že posudkoví lekári odborne posúdili a vyhodnotili zdravotný stav navrhovateľa a zhodne dospeli k záveru, že zhoršenie zdravotného stavu

navrhovateľa nie je na takej úrovni, ktorá by podľa § 71 zákona zakladala vznik invalidity.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutia odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.